

V. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
MINDEN VASÁRNAP.
Ára 3 hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
Városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, január 8.
1871.
2. szám.

CYÜJTŐKNEK
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle kéz-
irat, mely LUDAS MATYI-nak
van szánva.

Farsangi álmélkodás.

Szent Kleofás! mily események!
— Meg ne rettenj jámbor lélek —
Nem Párist vették be, sem Trochu
Bátorságát nem törték meg.
Régen megmondá bölcs Salamon:
Semmi sincs uj a nap alatt, —
De már ugy látom, van és lesz is,
Kivált ha a sor így halad.

Az igaz, hogy szemtelen, czudar,
Éhenkórász bitang fráter
Volt bőségben mindig, és van is,
Bárhova nézzen az ember.
De, szent üttse. . ilyen dolgokat
Mint most produkál a világ....
Nagy apám se látott, pedig ő
Bejárt' az operentziát.

Nem vész ám el Non possumus ur
Számára a római park,
Mert Savoya, meg Nizzát szánta
Kárpótlásul neki Bismark!
Garibaldi! most tekints vissza
Elhagyott szülő hazádba...
Mert ha nem, hát akkor bedugják
A feneketlen papzsákba.

No! mert hát az Olle-Wüllemet
Császárrá kell koronázni...
Illő hát Non possumus urra
Némi jogot visszarázni.
Hanem olyat osztán nem látott
Senki sok emberkoron át...
Hogy teszi fel protestáns főre
Azt a pápista koronát!!

Hanem izé... bécsi schatzkammer
Rejti még most kebelébe...
Ha nem adják oda... hogy teszik
Az Olle-Wüllem fejébe?
Ejh a ferblinél ne töprenkedj
Gyorspostásunkon a Zsigán...
Kicsalja azt Bismark különben
Mint egy kártyavető czigány!

Magyar Állam... a pap-mendikás
Csapj' a szelet Berlin felé,
Tele pofával zeng hozsánnát
A porosz győzelmek elé.
Óh! óh! bizony meg kell még érnünk,
Hogy eretnek császár lesz az...
Ki védi a csalhatatlan trónt,
Ha övé lesz Lothring s Elzász!

Reform! ha! ha! a Reform közli
Kossuth levelét, ez már sok!!!
Csakhogy jőjjenek mentül többen
A jámbor prenumeránsok!
Reform! meg Kossuth! illet még nem
Látott az összbirodalom..
Csak jól mondá az az Ellenőr:
Minő lotyó irodalom!?

Jaj, ha ezt a Magyar Ujság,
Avagy más ellenzéki lap
Teszi, itt a nyakam, hogy tüstént
Gallér urtól sajtópert kap.
Igy az erküdszék meg van mentve
Muszáj ítélethozástól...
Mokra szerkesztő hasonlókép
Váczi kóterbe zárástól.

Ekként menvén a világ sorja
Külföldön úgy, mint mi nálunk,
Moddhatnók becsület dolgában
Igen nagyon gyéren állunk.
Reform, Magyar Állam, protestans
Római czár, koldus pápa —
Bizony nagyon igaz, hogy illet
Még bölcS Salamon se láta.

Nagy Bögös.

Egy jó disznólövő praeceptor históriája.

(Elbeszéli Csalán Peti.)

Hjajj kérem szeretettel, ha méltóztattak volna engem ismerni ezelőtt legalább csak vagy huszonöt esztendővel: — sokkal fiatalabb voltam mint most, oszt olyan szelid szöke praeceptor voltam, hogy télen a havon alig látszottam ki. — Ugy hittak engemet kérem, hogy a mézeskalátsképi préczí! — Osztán meg a lányok körül is birtam erősen forgolódni, — — hejj teremő Isten, mennyi árpaczukort elkinálgattam hébe-hóba — lagzin meg kézfogón. Kérem alássan — mikor én préczí voltam — nem volt szökébb és boldogabb préczí én nálam — egész Baromlak városában. Mindig vártam — hogy majd egyszer csak valaha rector lesz belőlem, de hát a rectorom a nyakamra házasodott végtére is, és én megnyugodtam abban, hogy még ma is préczí vagyok; — pedig az én keresztnevem igen nevezetes, mivel ezen a napon eresztik össze a kosokat a birkákkal.

Egy kalaposmesteremberhez szoktam járni kosztra, aki rettenetes jó becsületes pópista ember volt, annyira,

hogy még a szent conciliumra is meg akarták választani legátusnak, — mert hát kérem szeretettel ilyen, magányos nőtelen embernek, — mán hiába, de b'z a más konyhájáról kell éldegélni. — Az én praeceptor napjaim folyása oly rettenetes egyszerű, mint a sült kolompér — ámbár az a jó van benne, hogy kevés bajjal jár, mégis osztán ha más nincs, hát nem is ún rá az ember.

Hanem egyszer, — tuggy' isten, hogy jutott eszembe, azt álmodtam, hogy elmentem vadászni, és rettenetesképen sokat treffeltam, — már tudniillik álmodtam, éltemnek egy új változatu idő-zakát láttam fölmerülni ezáltal, s alig ébredtem fel, elhatároztam magamat rá, hogy legalább egy köből búza árú flintát veszek akárhonnán az ördögből is.

Azonban nem is kellett messze mennem, mert vett volt recturam a patikáriustól egy hosszú dísznőlvő szerzőt néhány esztendővel ezelőtt. — Bizony kérem, ha igazat kell mondanom, volt a puska mintegy hat sukkos hosszu, — úgy logy a ma már szentesített vadászati törvények értelmében nem is lehetne vele löni máskép, hogy az idegen tulajdonos határába át ne érne a cső vége. — Recturam rendesen a boglyakemencze fűtésénél piszkafá-

nak is szokta használni, — a szerszáma nem kovás volt ugyan, hanem — a sarkánya oly könnyen fityegett rajta, hogy nem igen ártott a kapszlinak. — Puskavesszőt hajdanába valami kútostorból csináltak hozzá a már bizonyos. Mindazonáltal puska volt ő azért; na kérem alássan, ezt a puskát vettem hát én meg egy köből buzáért, meg egy vasárnapi praedikációért.

Evvel jártam én osztán vadászni, — persze mikor a hátamon czipeltem, olyan voltam mint valami muszka kozák a dárdával, — mert jó hosszú volt a puska. — Lőni az igaz, hogy puffantott nagyokat, de hogy a srét hova ment belőle, azt én nem tudom, mert soh sem találtam véle csak egy árva verebet sem.

Látván pedig, hogy a vadállatok ellenében góliát puskámnak semmi haszna sincs, neki adtam magamat a szelidebb állatok lövöldözésének, — és azt tapasztaltam, hogy a kutyát, macskát meglehetősen treffelem, — sőt még a fáról is lelöttem a varjut, mikor szundikált, — hanem egyszer pórul jártam evvel a menkü varjúlövessel is, mert — épen a füteni való szalmakazal tetejéről vettem célba vagy öt varjut, s a mint oda durrantok közzéjük, — én bizony becsületesemre mondom, mai napság sem tudom, hogy történt, de úgy nyakon löttem a tiszteletes uram kanpulykáját, hogy az menten ott maradt. — Persze kegyetlenül kikaptam érte, s pensióba tettem flintámat.

Történt azonban, hogy kurátor uram disznót öletett, — még pedig igen szelid jószágokat. — Már csak megpróbálom még egyszer, — gondolám magamba, — tudok-e hát igazán treffelni, legalább disznóba, s felajánlám kurátor uramnak, hogy majd leteremtem én a hizókat. — El lön fogadva ajánlatom, és én jókor reggel teleraktam lábli zsebemet golyóbissal, s még a sötéten elballagék óriás fegyveremmel, gyilkos szándékkal kurátor uramhoz.

Jó meleg borral fogadtak kurátor uramnál, s megmutatták a kiszemelt áldozatokat. — Én is osztán pofámhoz vágtam a puskát, hol előről, hol hátulján kerültem a hizónak s egyszer fültövön kapva, rápuffantok; hanem a disznó nagyot ugrott, elszaladt s mikor lefoglák, megölték és felbontották, akkor tűnt ki, hogy az orra lyukába löttem.

Borzasztóan szégyenlettem a dolgot s már a többihez nem is fogtam, hanem kegyetlen fájdalommal haza balagtam.

Hanem hát úgy van az osztán kérem alássan, hogy a mikor valakit elkezd üldözni a fátum, hát üldözi az azt addig, míg csak ki nem dül alatta. — Ép így történt ez én vélem is, — mert csakhamar azután, hogy kurátor uram disznójának az orra lyukába löttem, hát rekturam is disznót ölt, — hogy oszt ez a hizó is rettenetes szelid állat volt, meg olyan kapatos sajnálatraméltó malacz, — hát kérem, megkért rekturam, hogy mivelhogy nem kívánná látni hosszas kinlódását, — löjjem föbe. — Engedtem osztán a kérésnek, s megtömtem a hóri-horgas flintát takarosán.

Elibe állok a disznónak, körülnézem, — s avval ábrázatomhoz nyomintom a gyilkos fegyvert és — puff —

hogy szintugy megrendültem bele, — hanem az isten ítélje meg a flintáját, — a szegény sertésnek a nyelvét tövibe löttem el, avval az égő fojtással nekiiramodott, szaladt, — a fojtás lángot vetett s a sertéjét végigperzselte a hizónak. Hanem már ekkor magam is ellöktem pokolba a nagy piszkafát s ráhasaltam a hizóra s biz úgy öltük azt meg késsel. — Ez volt utolsó lövészkisérletem, mert felhagytam minden további lövöldözéssel, annyival inkább, mivel már vén legény is vagyok, s tapasztalom, hogy a centrumhoz sehogy sem tudok jutni, pedig oly régen próbálgatom már, — puskámat szétszedem s csövéből vagy kürtöt csináltatok, vagy perspectivát.

É l e t - k é p.

Daruszörü, keselylábu paripán,
Lovagol a szép uhláner kapitán.
Magas házból kis menyeeske letekint,
Ajka mosolyg... szeme ragyog... keze int....

Magas házban az öreg ur nagy beteg,
Kis menyecske számítja a perczeket:
Nyolez órára, tiz órára már talán —
Kebelébe fogadhatja Ábrahám....

„Marim édes, gyere kissé közelebb,
Nyujtsd ide csak piczi puha kezedet:
Érzed-e mily lassan ver az üterem?“
„Óh mit beszélsz? képzelet az öregem!!...“

... Lemegy a nap, vastagszik a sötétség,
Magas házban löt-fut a sok cselédség:
— Soká rugja még vajjon az utolsót?
'Sz viheted már egyszerre a koporsót!!

— Kilencz óra... terítik az öreget,
Takarnak rá gyönyörű szemfödelet —
S mint a párja-veszett gerle, hogy szokott:
Kis menyecske majd elájul — úgy zokog... (?)

Tiz az óra... szobájában egyedül,
Özvegy asszony tükre elé települ;
Szép ruháját, szöke haját rendezi:
— Én istenem! ha valaki meglesi!?

Hallga! hallga! a kertajtó nyikorog,
Hangos gangon, ha nem ő, hát ki kopog?
Ajtó nyilik — s belép a szép kapitán:
„Isten hozott!“ — „Szervusz neked Marikám!“

Szapuló Matyi.

A m u l t.

A mindenszentek és az egyedül üdvözítő csalhatatlanság nevében,
ezennel átok alá rekesztjük, a gyehenna örök tűzére kárhoztatjuk a szakadárokat és eretne-
keket, névszerint a kálomistákat és lutheránusokat, ha a szent zsinatra el nem jönnek,
nyakukat a mi igánk alá hajtván.

A j ö v ő.

Mindazáltal én tégedet kedves elkárhozott és kiátkozott eretnek fiam! ezennel
kálomista római császárrá koronázlak szent Savoya és Nizza nevében
Amen.

Egy vén dudáshoz.

Miért erőlködöl vón dudás?
Ugy is kifogy belőled a szusz,
Nótáid többé nem hallgatjuk,
Füstbe ment nálad a kalkulus.

Hitted, — hogy a „hamis hangok“ is, —
Mik dudádból később jövének,
Ugy meg fognak „bűvölni“ minket,
Mint andalító szirén ének.

Csalódtál. Míg a „magyart“ fujtad,
Addig hallgatott rád minden fül,
De a mint a „németet“ kezdted,
Bandáddal maradál egyedül.

Ülj a sutra, — ha elfeledéd
A szép régi „magyar áriát“, —
A német, — mit te komponáltál,
Kelletlen, — nem ér egy fapoltrát.

Nagyon fülsértőn zugnak benne
Az idegen, zagyvalék hangok,
Mik oly érzést költenek bennünk
Mint a riasztó vészharangok.

Pihenj, tedd le kopott szerszámod,
Benned szusz, — abban már meg hang nincs,
Hallj inkább mint csörren füledbe: —
Lábaidon a „halál-bilincs.“

Papírvágó.

A d o m a.

Mikor még a kalvinista iskolákban a deák
nyelvet practice tanították s egy úgy nevezett
„Colloquium“ közönségesen használt kézi könyv
vala, történt: hogy X tanár két studentet kiállí-
tott a feladott beszélgetés elmondására.

Jónathán feltevé a kérdést társának Joachim-
nak úgy, mint az a könyvben ekképen áll: Quit
aspicis Joachim? (Mit nézsz Jachim)

Joachim nem lévén elkészülve a kiadott lecz-
kére, nem tudván a kérdésre adandó feleletet:
„Miror diligentiam tuam“ (Bámulom a te szorgal-
madat) egész naivitással válaszolt „nem nézlek én
Jónathán.“

Legátusi őszinteség.

Beviszik a falu egyszerű gyermekét valamelyik
főiskolába. A fiu jól tanul s idő multán tudomá-
nyos ismerettel megrakottan, de egyszerű termé-
szetét is megtartva — deákká lesz. — Nincs ekkor
nagyobb ur ő nála. Felvan jogositva, hogy legátus
lehessen, fel van jogositva, hogy ha költsége en-
gedi othonn egy két pipa dohányt kiszíhat s egy
két pohár borocskát megihat. — Él is a deák nyert
szabadalmaival. Alig várja, hogy eljöjjön az első
ünnepe, hogy a választás megtörténjék, s ő kísérle-
tet tegyen az ur ígéjének hirdetésében s próbára
tegye a requirálás alkalmával szalon képességét?
Az ünnep végre megérkezik, a választás megtör-
ténik, s kiki megindul választott faluja felé.

Kövessünk egyet a sok közül s kísérjük őt
odaig, midőn a szokásos requisitiót végezi.

Fényes uri terem ajtaja nyílik fel a legátus
előtt, czifra ültözetű inas bocsátja be őt a nagysá-
gos pátronus elé. — A legátus meghökken az ed-
dig nem látott fény miatt, lába reszket a tükör si-
mára vixolt padozaton, itt ott össze fűzött ajánló
constructiojába is belé sül, — de a nagyságos
ur nyájas szelid mosolyával elébe lép, őt barátság-
osan fogadja, leülteti s egy török dohánynyal, töl-
tött pompás csibukkal is megkinálja. A flu neki
bátorodik, rá gyújt s egy perc alatt lakszobájában
pajtásai közt gondolván magát, elkezd beszélgetni,
s beszélgetés közbe maga mellé nagyokat köpni. A
inas köpládát tesz azon irányba, mely irányt a frá-
ter köpczélul tűzött ki, — de ez a deákot nem za-
varja, hanem azon előtte eddigelé ösmeretlen fényes
valamit bepiszkolni nem akarván: köpésének más
irányt választott. Az inas most oda tevé a köplá-
dát s így ismét irányt kellett változtatni fráterünk-
nek. Midőn az inas harmad izben verte ki köpkö-
dési pozitiojából, egész megboszankodva kiált reá:
„hallja! ne rakosgassa elém azt a fé-
nyes izét, — mert isten ugyse bele kö-
pök.“

Az igazság istenasszonyához.

H a j d a n bekötött szemmel voltál —
S úgy mérted az emberek vétkét,
Ma — hogy lásd ki mit nyújt markodba —
A szemkötőt ledobtad végkép’.

Tudod mit? ha már így van, akkor
Nevet is jó lesz változtatni, —
Kevésből kiáll: csakis az **i**
Betűcskét kell szépen elhagyni.

Jeles hazafiak életirata.

I. Löwi Áron.

Ezen jeles hazánkfia Iglauban Morvaországban látta meg először a napvilágot, hol édes attyja Jakab egy darabig nyulbőr kereskedést üzött, később pedig nagykereskedést, egy szatyíngos szatócs boltot nyitva, Diamant Rechával Iglau cs. k. szabadalmazott tandlerjének egyetlen leányával házassági szent frigyre lépett, s ezen boldog házasság 3-ik hetében született a kis Áron épen egy heti vásáron.

Hősünk gyermek éveiről csak annyit tud a krónika, hogy épen a 10-ik évébe lépett, midőn szülei mint serdülő ifjút a benne felfedezett tehetséges hajlamainál fogva, megrakva és megáldva szülei áldással és apai s anyai örökséggel, utnak eresztették, vagy is inkább szárnyára bocsátották Áronlébent, egy deszkakereskedő tutaján a Morva vizén, nyakába akasztva egy nyílt ládácskát, melyben tíz rőf piros pertli, ugyanannyi fehér szatyíng, egy tuczat fanyelű bugyi, egy tuczat gyűszű, két tuczat masina, 4. matring fehér és kék czérna, angoltű s más efféle keresett kereskedelmi cikkek valának pakolva mintegy három bankó forint értékig. Ezen tutajon vitorlázott aztán le Áronunk egész Pestig, hol feltűnően vizsga szemei előtt a ludzsirral folyó és vereshagymával bővölködő Kanahán partraszállt a mi Áronlébenünk s ott mingyárt a körösi és köcskeméti csirkéskofák között felütvén sátorfáját, megkezdte a „végeladás“-t, még pedig oly sikerrel, hogy letelepedése után pár hétre a czérna és szatyíng mellett már pipi piros kendőket is árulgatott.

A Dunaparton több évig folytatta Löwi Áron e hol állandó hol mozgó üzletét változó szerencsével, azonban vágyai magassabb régiókban röpkedvén s Deutseh Jakabbal egy hozzá hasonló sihederrel öszveszövetkezve vegyes kereskedést nyitottak Löwi et Deutsch firma alatt a kétszerecsen utcza végén.

A közs firma azonban nem sok ideig pompázhatott a bolt ajtó felett, mert egyszer csak azon vette észre magát Deutsch, hogy megpördült a dob a bolt ajtó előtt háromszor, tudatva a publikummal, hogy ott most hivatalos végeladás leend. Száz szónak is egy a vége, a companista Áron berántotta Jakabot s egy hónap múlva már a bolt felett csak ez a név ragyogott „Löwi Áron vegyes kereskedése.“

Löwi Áron a vegyes kereskedésből szeretett volna már csakhamar megmilliószódni, azonban az főlag a 3 dob

utcza végén nehezen akart menni, azért is az Áronlében más spekulatio után látott Ugyan is vegyes kereskedése terhére felvett mintegy 10 ezer ft. értékű portékát, a másik héten aztán Silberstein Jakab 15 ezer frt váltó követelésére, kit különben teljes életében sem látott — lefoglaltatta teins Csalóka ügyvéd ur által az egész vegyes kereskedést, mit is midőn elkótyavetéltek — kapott az egész portékaért az Áronlében 5000 frtot. Csalóka ügyvéd ur ebből ezer forintot — a hitelezők pedig követelések fejében kaptak mintegy 500 frt perköltséget.

Áron ekkor elkezdett status pápirokkal játszani a börzén s oly szakértőleg, hogy 3 hó múlva a 4 ezer frtból már egy grisli sem volt.

Ekkor beállott Löwi ur az első magyar kukoriczaszár biztosító társaság örökmozdonyának, vagy is bolygó zsidó ügynökének s összekóborolva Tolnát Baranyát, meg kell vallani, hogy Áron jó gsefteket csinált, lévén azon időben igen sok kukoriczaszár.

De Aronlében nagy intrikus is volt, az első magyar kukoriczaszár biztosító-intézet korifeusai előtt sikerült magát annyira behízelegnie, hogy vezénylő igazgatónak tették, s mint ilyen lopva csalva a hazafias társaságot, habár személyire nézve mindinkább törpült, vagyonára nézve azonban mesés nagyságban emelkedett.

És most Löwi Áron, mint az első magyar kukoriczaszár biztosító intézet tulajdonosa, 4 emeletes házat építtetett a szőke Duna partján ötödfélszázezer forintért.

E p i g r a m m o k.

I.

*Láttam kis gazembert, kit csekély büneért
A deresre fektettek —
Samugy istenesen — mogyoró-pálczával —
Jól el is döngettek.*

*Láttam nagy gazembert: kit roppant büneért
Nem fektettek deresre..
Felsem akasztották, hanem méltatták őt
Becsületrend keresztre.*

II.

*Mondják, hogy Bismarkra százezrek halála
Még nem hajmeresztő...
Nem ám, mert hát fején nincsen hajaszála,
Ezért oly tirann ő.*

A szabadkai Teréz-városi plébános prédikációja Szilveszter estéjén.

Szerelmes hiveim az úrban! Az ó év elmúlt, az új pedig itt van; de én is itt vagyok, hogy olyan épületes és csodadolgokat beszéljek nektek, a minőket sohasem hallottatok, — a minőket csak arany száju szent János — az én druszám — mondott el vala légyen „az időben”. — Halljátok tehát figyelmesen és áhitatosan. — Hiveim! A mitrailleuse-ök olyan puská-ágyuk a melyek megölik a poroszokat; a balbárti röpképek pedig olyan ívek, melyek lelövik a jobbpartiakat.

Erre egy virilis képviselő felsóhajt: schreck-lick! — míg a polgármester elhalaványul, és magában dummogja: rabló! — az én „Értesítésemből” loptad ki az alapeszmét

Egy áhitatos pópista.

Hass, alkoss, gyarapíts a haza fényre
derül.

A „**NÉPSZAVA**” határozott szabadelvű politikai és társadalmi hetilap V-ik évfolyamába lépett.

A „**Népszava**” a nép atyjának
KOSSUTH LAJOSNAK

magasztos nézeteit s politikai elvhűségét tekintve irányadóul: a tiszta demokratikus eszméknek legbuzgóbb apostola; hű őre és védője a nép jogainak; zászlóvivője a népszabadságnak, népuralomnak; tolmácsolója a nép érzelmeinek és panaszainak; uttörője a közművelődésnek; előmozdítója a népjólétnek; rendithetlen harczosa kedves hazánk függetlenségének.

Előfizetési ára:

Évnegyedre **1** frt. **50** kr.

Félévre **3** „ — „

Kiadóhivatal: **Pest, városháztér 6. sz.**

Gyűjtőknek minden öt előfizető után tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Felelős szerkesztő:

Mészáros-Hevessy Antónia.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

Mészáros Károly.

Ludas Matyira

még mindig lehet prenumerálni.

Évnegyedre **1** frt. **50** kr., félévre **3** frt.

Epigram.

Tökszem Jankóban

Osztrák bankóban

Stempli trafikban

Hús, boradóban

Miniszter elnöknek telik nagy öröme;

Járulván mindehez hongyülés többsége,

Többségnek tökfefe,

Tökfejnek többsége.

Hej dirli dam —

Halz euch nur zam.

Egy kutya halálára.

Esteli lappangó voltál,

Alattomban rágalmaztál,

Mig fizettek, hűn ugattál,

S most hogy nem kapsz, felfordultál.

Senki se busul utánad,

Hisz eb helyére eb támad!

Zsiga-pósta.

Bujdosó Mihály
uramnak.

Igaza van kigyelmednek Bujdosó Mihály uram! a Matyi is rájött már, hogy a kanonok és számár között semmi különbség sincs.

A „Petőfi kör” jelvényeinek magyarázata: Nem egész rossz, csak durabos és egy kissé sántit is még a pegazus.

Szomjuréthinek: az ön tana bizonyosan ebben a közmondásban koncentrálódik: „igérd meg, ne add meg, sohasem szegényít meg.”

Debreczeni Miskának: Decorállak én ezután is Miska ecsém! hanem hát ha már olyan bőviben vagy az adomáknak, az eredetieket meg a frisseket küld fel, a salakosokat pedig csak hagyd Pályiban.

Cinkének: Tökszem Jankóra nem cinke sréttel hanem ficzkóval kell löni, mint a medvére, mert hát igen vastag az ő bőre.